

HAJDUFÖLD

1923. év május 15.

KEDD

Debrecen, V. évf. (108. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 800 K.
EGYES SZÁM ÁRA 40 K.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A „kurzus“ jövője

Nem a kis magyar pusztá mozgalmaról van szó. Arról a „kurzus“-ról, igazi nevén: arról a világtörténelmi fordulatról, mely most bontogatja izmos szárnyait s mint sas ragadja magával az ember lelkét a magosságokba. A kétszáz év óta diszkreditált, becsmérelt és elnyomott keresztyén gondolat mindenütt követeli a maga ősi jogát s a nemzeti társadalmak által felszabadítva, üdvözölve, körülrajongva indul megváltó útjára. Jól megértjük: mindenütt a világon! Mindenütt, az Océánon túl és innen megvannak az ő apostolai, akikre immár embermilliók figyelnek. Amerikában Fordnak hívják a vezért, a németeknél Hindenburgnak, Olaszországban Mussolininek, nálunk a mi vitéz nagyurunknak: Horthy Miklósnak.

De vajjon, kéri a szalmaláng fényénél kiütköző kétely, állandó lesz-e ez a szellemi mozgalom, biztatunk-e sikerében, ígérhetünk-e neki jövődőt? Hitünk és erős meggyőződésünk szerint — igen! E meggyőződésünket abból az egyszerű tényből merítjük, hogy keresztyén világnézet szükségességéről minden népnek az értelmisége van meggyőződve s hogy a szükséges fordulatot éppen a tudomány fórumai, a szellem legdrágább kincseinek letéteményesei: a főiskolák és az egyetemek követelik. A népek legjobb főtanítják minden politikai marakodáson felülemelkedve, hogy az eddig taposott utak a társadalom pusztulásához vezetnek s nincs más menekvés, mint visszatérni a keresztyén kútfejszhez, a Jézusban való megújodáshoz. Ne feledjük, hogy a múltban is a tudomány csarnokaiból indult el minden olyan szellemi mozgalom, mely a világot átforgatta. A renaissance Bolognában, Padovában bontott szárnyat, a humanizmus ugyanott és a német egyetemeken s hogy a reformációért mit tett az iskola, elég talán Oxfordra, Prágára, Wittenbergre gondolnunk. És amint e régi mozgalmak nagyserű eredményekre vezettek, nem lesz másként a jövőben sem s a gunyolt, átkozott „kurzus“ az egész vonalon diadalt fog aratni.

Mi, akiket fekete ferradalmároknak tisztelnek, nem akarjuk a viszonyoknak a középkorba illő reprezentációját, de hisszük, hogy az a liberalizmus, amely a XIX. század végén kialakult, meg fog halni és rajta vagyunk, hogy meg is haljon. Mert ez, mint éppen száz év előtt nem kisebb ember, mint Hegel megállapította: „Az atomizáló önkény ellenmondással teljes, ősi alakja“, s a lángelme éleslátásával megjósolta, hogy „a liberalizmus minden tárgyas renddel, tárgyas szabadsággal szembe az atom, az egyéni akarat elvét fogja szögezni.“ Ne örvendezzenek hát a kufarok, a ma-

guk kis üzleteit pillanatnyilag átmenteni tudók! Mert épül az emberi szolidaritás, a nemes értelemben vett, igazi szocializmus szentegyháza, melynek ottarán a kötelesség,

a közérde, a becsületesség igéi vannak bevéve. A nemzetek a jövő e templomában fogják himnuszaiikkal ünnepeini egy szebb kor hajnalhasadását.

Az antiszemita oláh ifjuság követeli a zsidókérdés radikális megoldását

Nem tűnnek zsidó hallgatókat a főiskolákon

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától) Czua egyetemi tanár hívei, az antiszemita diákok nagygyűlést tartottak a bukaresti Eforea dísztermében, melyen Zelea Codreanu volt néppárti képviselő fia felolvasta az intranzigens diákoknak az oláh királyhoz intézett memorandumát. A memorandum lényege: *Követelik a parlament feloszlatását, új választások kiírását és zsidó kérdésben a legradikálisabb intézkedéseket.*

Tiltakozó táviratot menesztettek Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszterhez, akitől követelik: mondjon

le arról a tervéről, hogy az egyetem falai közé katonaságot vezényeljen.

Az oláh diákok követelik, hogy gyűléseiket az egyetemen professzoraiik jelenlétében tarthassák és meghatározottabban kijelentik, hogy nem hajlandók résztvenni az előadásokon, ha zsidók is megjelennek.

A kolozsvári egyetemi hallgatók az eseményekkel kapcsolatban ab-bahagyták az előadások látogatását. Az egyetemi tanács elhatározta, hogy a bojkottal szemben egyáltalában nem alkalmaz megtorló intézkedéseket.

Kedvezőek a magyar kölcsön kilátásai

Anglia és Olaszország támogatják a magyar javaslatokat

Bethlen miniszterelnök Rómába utazott

Bethlen István gróf miniszterelnök szombaton este Rómába utazott. A párisi tárgyalásokat Kállay Tibor pénzügyminiszter még pár napig folytatja. A jóvátételi bizottság előtt Kállay pénzügyminiszter fogja megadni azokat a szükséges felvilágosításokat, amelyeket eseleig kívánnak. Általános az a felfogás, hogy

a magyar kívánságokat a jóvátételi bizottság teljesíteni fogja.

Az angol kormány megbízottja előterjesztést dolgozott ki, amelyben a magyar kívánságoknak megfelelően javasolja a kölcsön megadását. Ezt a javaslatot az angol és olasz megbízottak támogatják a jóvátételi bizottságnál. Velük szemben állanak a francia megbízott és a kisantant képviselője.

Francia politikai körökben általában a magyarok javára nyilatkozik meg a vélemény, míg

a magyarellenes álláspontot alig néhányan juttatják kifejezésre.

Igy a magyar sajtó egyik párisi képviselője 14 legkülönbözőbb pártállású francia politikust kérdezett meg álláspontja felől Ezek közül 12 a magyar kérelem mellett nyilatkozott és csak ketten foglaltak el elutasító álláspontot. Ezek közül az egyik arra hivatkozott, hogy Magyarország a háború alatt Franciaország ellen harcolt, a másik pedig arra a francia gyűlöletre, amelyet Magyarország a legutolsó 125 év alatt mutatott. Hogy ez a két álláspont mennyire elfogult és igazságtalan, azt bizonyítani is felesleges.

Remélhető, hogy a francia közvélemény túlnyomó többsége nem engedí magát az elvakult emberek gyűlölete által befolyásolni, mert hiszen

a világháborúban Magyarország fennmaradásáért küzdött,

a legutolsó 125 év történelme pedig éppen azt bizonyítja, hogy nagyon sokszor érvényesült Magyarországon a francia befolyás és az elnyomó osztrák politikának sokat kellett küzdenie a magyar szellemi élet kiválóságainak franciabarát törekvései ellen.

Franciaországgal szemben az angol közvélemény és az angol sajtó csaknem fenntartás nélkül Magyarország álláspontjára helyezkedik és a magyar kérés teljesítését sürgeti. Remélhető, hogy a megosztott francia vélemény az osztatlan magyarbarát angol és olasz véleménnyel együtt többségre jut és a legközelebbi napokban már kedvező eredményről számolhatunk be. Ha azonban a vélemények mereven szembe kerülnek egymással és a többséget egyik álláspont sem tudná megszerezni, akkor

nagyon valószínű a döntés elhalasztása

és csak hosszabb diplomáciai tárgyalások után jutnak megegyezésre. Ezt a halasztást könnyen lehetővé teszi az a körülmény, hogy a kölcsön biztosításának eszközei felett a vélemények bizonyára megosztanak és a tárgyalások kitolását lehetővé teszik.

Zászlószentelés az örkényi táborban

A Kormányzó katonái között

Hátfőn folyt le Örkényben a zászlószentelés ünnepélyes keretek között. Délután fél 12 órakor érkezett meg a Kormányzó és felesége a Turán különvonaton, kíséretében számos katonai és polgári előkelőséggel.

Megérkezve a táborba, vitéz Nagy Pal adta le jelentését, majd kezdődött vette a tábori mise, amelyet P. Zudravec István tábori püspök celebrált, majd magasszárnyalású beszéd kíséretében szentelte meg a zászlót. Az áldás alatt az ezred tisztikara kardot rautva esküdött hűséget a zászlóra.

Sulpinger Rezső evangélikus tábori esperes a protestáns egyházak nevében mondott imát.

Ezután elsőnek a kormányzó kötetle szalagját a zászlóra. A szögek beverése után Almásy László főispán a zászlót felajánlotta Horthy Miklós Kormányzónak, aki a következő szavak kíséretében adta át az ezred parancsnokának:

— Legyen ez a zászló szemtanuja annak, hogy nem veszett ki a magyarból a katonai hősiesség. Vigyázzatok a zászlóra, hogy ezt a fehér selymet mocsok soha ne érje.

Vitéz Nagy Pal ezredes átvette a zászlót, majd a legénység az eskütétel után díszmenetben vonult el a kormányzópar előtt. Délután a Kormányzó és felesége kíséretükkel együtt a Turán különvonaton visszautaztak a fővárosba.

Oláh kormányválság

Ellentétek a miniszterek között

(A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Azok az ellentétek, amelyek Vaitoianu belügyminiszter és Marzescu népjóléti miniszter között már hosszú idő óta tartanak, most egyszerre kirobbantak.

Vaitoianu következetesen beavatkozik a Marzescu reszortjába tartozó ügyekbe, úgy hogy lasson-lassan Marzescu hatáskörét teljesen leszorította. — A minisztertanácsban belől emiatt állandó harc folyt a két miniszter köré csoportosuló miniszterek között és Marzescu hívei erőiesen követelték a miniszterelnöktől a belügyminiszter elmozdítását.

Vaitoianu belügyminiszter be is adta lemondását, amely súlyosabb konfliktust válthat ki, tekintettel arra, hogy az ugynevezett „öregék“ csoportja a belügyminisztert teljes súlyával támogatja. Így Constantinescu földművelésügyi miniszter is le akar mondani, ha Vaitoianu távozik a kormányból.

Brătianu miniszterelnök különben szombaton visszaérkezett a fővárosba és ő fog dönteni a miniszterválság ügyében.

A MEFHOSZ diákesere akciója

A Mefhosz külügyi hivatala a különböző külföldi diákszövetségekkel kötött megállapodások értelmében az idei év nyarán nagyarányú diákcserét szándékosik lebonyolítani.

A csere-akcióban Svédország, Svájc, Németország, Olaszország és Franciaország, valamint Anglia szerepelnek.

Az akcióban való részvételek feltételei között szerepel a nyár folyamán egy külföldi diáknak Budapesten vagy valamely más egyetemi városban való elhelyezése, ugyanannyi időre, amennyit a magyarok töltenek külföldön. A Svédországba, Svájcba és Angliába jelentkezőknek csak Budapesten lehet a külföldi cserediákokat elhelyezni. A résztvevőknek bizonyos részvételi költség fölött is kell rendelkezniük. Ez a részvételi költség 30-120000 korona között változik. Továbbá — aszerint hogy melyik országba óhajt az illető jelentkezni — a német, francia, vagy az angol nyelv is szükséges. A nyaralás időtartama átlag egy hónap.

Az akcióra való jelentkezés csakis a Mefhosz tagegyesületeinél történhetik.

Közelebbi felvilágosításokat, valamint a jelentkezési határidők pontos dátumát a Mefhosz debreceni elnökségénél tudhatják meg az érdeklődők.

A magyar erőt nem lehet megsemmisíteni

A „Vérmezői eskü” leleplezése

Budapest, május 14. Ma délelőtt 11 órakor történt Dudics Andor hatalmas történelmi képének leleplezése a magyar társadalom és a művészi élet kiválóságainak jelenlétében, a Nemzeti Múzeum kupolacsarnokában.

A polgári és katonai előkelőségek soraiban ott voltak Than altábornagy, Vass József népjóléti miniszter, Urmánczy Nándor, Illosvay Lajos ny. államtitkár és még számosan.

A honvédehelyőrségi zenekar 11 órakor nyitotta meg a Himnusszal az ünnepélyt. Pappáry Elemérné a magyar Hiszekegyet imádkozta el, amelyhez áhitatos szavakat fűzött.

Az egyetemi énekhar előadta a magyar Hiszekegyet, majd P. Zadravetz püspök lépett az emelvényre és mondott megrázó erővel teljes beszédet.

E népre a kiméletlen szenvedések egész sora következett el. Erőink elfogyatkoztak, szavunk is elhagy és ha elhagyott, akkor az angyalok nyelvén szólva kell fájdalmat kifejezőt erőt találni. Hála legyen a művészeknek, akinek esetje vászonra vetette mindazt, ami bennünk keserű könny, fájdalom, elszántság, tettekérség, hogy angyalok nyelvén hirdesse a világnak, kicsodák vagyunk, mit érzünk, mit gondolunk, mit fogunk tenni. Az angyalok nyelvén mondja meg a vászon, hogy meg lehetett alázni a nemzetet, le lehetett tiporni, de a magyar lelket, a magyar erőt nem lehet megsemmisíteni.

Ezután az egyetemi énekhar énekelte el a *Nem nem soha* című dárabot, majd a helyőrségi zenekar által előadott *Szózat* hangjai bezárták a megnyitási ünnepélyt.

Az ünnepség után a közönség tömegesen kereste fel Dudics Andornak a kupolacsarnokban felállított monumentális képét.

Végre tervbe vette a tanács a Tócsa-tornai szennyvízszűrő telep felépítését

50 millióba kerül a szűrőgépek beszerzése

Régóta húzódó ügyben hozott hét-főn délelőtti határozatot a városi tanács, amely kihatással lesz az egész város közegészségügyi állapotára is. A város éveken ezelőtti elhatározta, hogy a szennyvízvezető Tócsa csatorna mentén circa 1000 holdon egy a követelményeknek megfelelő szennyvízszűrő telepet létesít. Annak idején el is készítették a terveket, amelyeknek megvalósítása azonban több száz millióba került volna s így a város a tervezet szerinti szennyvízszűrő telep megépítéséről letejt. Megbizta azonban a kulturális hivatal, hogy készítsen egy másik tervezetet.

Az új tervezetet a mai tanácsülésen mutatta be Zöld József tanácsnok. A tervezet szerint a szennyvízszűrő telepet a püspökladányi vasútvonal baloldalán elterülő földön 250 holdon építik meg s az ott emelendő épületek, csatorna há-

lózatok megépítése, a szűrőtelep gépeinek beszerzése 50 millió koronába kerül. A városi tanács az ügyet a közgyűlés elé viszi és elfogadásra ajánlja, egyben felhívta a számvevőséget a fedezet kijelölésére.

A tanács megbizta egyúttal Zöld József tanácsnokot, hogy a tervezet mutassa be a népjóléti miniszternek is, tekintettel arra, hogy a szennyvízszűrő telep felépítése fontos közegészségügyi érdek is, és kérje ki a miniszter jóváhagyását.

De fontos közgazdasági érdek is fűződik a szennyvízszűrő telep létesítéséhez. A város területén összegyűlt csatornavíz, amelyben rendkívül sok trágyázásra alkalmas anyag van, a 250 holdon csatornákkal szétvezetik és locsolásra használják fel. A 250 hold földön ilyen formán olyan kertgazdaságot lehet létesíteni, amelynek hozama milliókkal ér fel.

Magyar nemzeti kongresszus Ruzsinszkóban

Elítélték a liberális—emigráns sajtósöpredéket

Munkács, május 14. A magyar pártok Munkácsou kongresszust tartottak, amely imponáns méreteivel tulszárnyalta az eddigi összes politikai jellegű kongresszusokat. Korláth Endre, a ruténföldi magyar pártok szövetségének ügyvezetője a népgyűlésen tartott beszédében a következőket mondta:

A cseh kormány szolgálatába szegődött magyar nyelvű újságokat nagyrészt olyanok írják, akik a magyarországi bolsevizmus alatt ki fejtett tevékenységükért kénytelenek voltak a meg nem szállott magyar területről elmenekülni. A felbérelt forradalmi ágenseknek nem sikerült a magyarság egységét megbontani. A szabadságvágy és

az együttérzés a magyarság és a ruténység között meg volt a multban, meg van ma is.

A magyarság jogainak és igazságának győzelmére öntudattal és méltóságteljesen tud várni és szenvedni fog, de azokból nem fog feladni soha semmit.

Tarján Ödön, a felvidéki jogpárt losonci elnöke a cseh kormány magyarírtó közgazdasági politikáját ismertette. Dr Nagy Kálmán és Körmenyi Éves Lajos szólaltak meg fel, majd Egry Ferenc kispárti, Klein Géza pedig a szepesiek nevében beszélt. — A kongresszus után bankett volt, amelyen a pohárköszöntőket a munkási rendőrség betiltotta.

Mezőgazdasági cselédek kintetése

Meleg ünnepség Mezőhegyesen

Mezőhegyes, május 14. Szép ünnepség volt vasárnap a mezőhegyesi állami méntelepen, ahol a hosszabb idő óta szolgáló 6 mezőgazdasági cseléd között osztották ki a földmívelésügyi miniszter díszoklevelét és pénzjutalmait. Az ünnepségen megjelent nagyatyáti Szabó István földmívelésügyi és Bud János közlelmelési miniszter, Térfy Béla ny. miniszter, Somjas Lajos államtitkár s számos előkelő-ég.

Az ünnepségen a Himnusz elhangzása után Pargly Emil főispán osztotta szét a díjakat, majd nagyatyáti Szabó István mondott beszédet, amelyben utalt arra, hogy ha erőt keresünk, azt ebben a földben és ennek a földnek a megmunkálóiiban találjuk meg.

Amig magyar agy, magyar kéz, magyar erő évtizedeken át ilyen szívós kitartással működik, addig nincsen okunk csüggedésre.

Ez az ünnepély a tisztelet és becsület adóját rózza le, azt tartva, hogy aki fejével dolgozik, ne nézze le azt, aki kezével munkálkodik, aki pedig a kezével dolgozik, ne becsülje le azt, aki fejével szolgálja a hazát.

Az ünnepély után a miniszterek leveldi Kozma Ferenc miniszteri tanácsosnak, az országos lötenyésztés megalapozójának, a mezőhegyesi ménesbirtok reformátorának emelt szobrot tekintették meg.

Ezután a miniszterek és az ünnepek tiszteletére ebéd volt, amelyen nagyatyáti Szabó István földmívelésügyi miniszter mondta az első pohárköszöntőt Horthy Miklós kormányzóra, aki véruinkból való vér, magyar föld szülötte és azt akarja, amit valamennyien akarunk.

A Kishegyesi-uton kap telkeket az egyházkerület a Fűvészkertert cserébe

A Déri muzeum felállítására — mint a *Hajdúföld* megírta, — a tiszántúli református egyházkerület csak úgy volt hajlandó átadni a Fűvészkertert, ha a tanács kárpótlásul a város más pontján egy nagyobb területet enged át. Ennek a területnek megtekintésére vasárnap egy bizottság szállt ki, amely bizottságban a várost dr Csűrös Ferenc és dr Vársay Istvan kulturtanácsnokok képviselték, az egyházkerület részéről pedig Márk Endre és Karay Sándor vettek részt. A bizottság megtekintette a Kishegyesi uton és a tejjgazdaság háta mögött elterülő városi telkeket, amelyeket alkalmasnak talál a cserére.

Erdős és Neumann

ER-KO cipőáruház
Piac-u. 75.

Ajánlja jó minőségű cipőt olcsó szobott árak mellett.

Az ipartestület elnökválasztása

Németh Aladár lett az új elnök

Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel zajlott le a debreceni ipartestület elnökválasztási közgyűlése a testület dísztermében. A gyűlést dr Harsányi Imre rendőrkapitány nyitotta meg, majd Varjassy Lajos előterjesztette a jelölő bizottság jelentését, melynek értelmében az elnöki tisztségre egyhangulag Németh Aladárt, az Arany Bika-szóló érdemes igazgatóját jelölték.

A közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadta a jelölő bizottság indítványát s Németh Aladárt egyhangulag megválasztott elnöknek jelentette ki.

Az új elnököt dr Harsányi Imre üdvözölte egy pár meleg szóval s egyben értesítette a közgyűlés határozatáról. Utána Németh Aladár mondotta el gondolatokban gazdag elnöki beszédét, mely közel két óra hosszáig tartott. Beszédében részletes programot adott az elnöki idejére szóló működésének irányelveiről.

Fejtette, hogy Debrecen városa nem teljesítette az iparral, de különösen az építési iparral szemben kötelességeit, noha erre a városnak az anyagi feltételei megválnának. Majd ismételt megköszönte az iparosság bizalmát s kijelentette, hogy minden erejével az ipartestület felvirágztatásán fog munkálkodni.

A nagy sikert és tetszést aratott beszéd után dr Radó Rezső, az ipar-és kereskedelmi kamara titkára üdvözölte az új elnököt a kamara nevében, végül dr Czippó György ny. kuriai bíró, ipartestületi elnök üdvözölő beszéde következett.

Ezután az előjárásági tagok választását ejtették meg. Megválasztottak 36 előjárásági tagot, 18 pótagot és 3 számvizsgálót. A gyűlés fél egy óra tájban ért véget.

A 3-as honvédek ezrednapja

A 3-as honvédek augusztusban rendezendő ezrednapjának előkészítése nagyban folyik a volt m. kir. debreceni hármass honvédek és népfelkelők bajtársi egyesületének keretében.

Az előkészítő bizottságok hétfőn délután dr Haendel Vilmos elnökele alatt együttes ülést tartottak a városháza kistanácstermében, amelyen beszámoltak eddigi működésükről. A Péterfia utcai volt hármass laktanya falában elhelyezendő díszes hősök emléktáblájának tervezését Némethy László szobrászművész vállalta el s a kész tervezetet az ülésen már be is mutatták.

Az emléktábla leleplezése a Nagyerdőn tartandó tábortestület után ünnepélyes keretek között fog lefolyni. Az avató beszédet Fildy Mihály ezredes tartja.

Az ezrednapal kapcsolatos ünnepségek programját Cseley Gyula ismertette a bizottságok előtt. Délelőtt a tábortestülettel, a hősök emléktábla leleplezéssel, a hősök tettejében tartandó ünnepélyvel egy időben a főbb utvonalonokon a négyzetek közreműködésével korzóünnepség lesz a katonai és az összes cigányzenekarok részvételével. Délután nagyszabású népiünnepély rendeznek a nagyérdéi tisztáson, amelynek külön érdekessége a katonai jellegű mutatványok lesznek.

Az ezrednap mennél díszesebb és szélesebb körökben való megrendezésére mindent elkövetnek az előkészítő bizottságok, amelyek június 4-én tartják legközelebbi együttes üléstüket.

Ókrös Sándor tizenegyese talál utat a Törekvés hálóba.

DVSC-DTE 2: 0 (1: 0). A DTE három, a DVSC egy tartalékkal állott fel. Az első félidőben a DTE támad szinte állandóan, ennek ellenére a DVSC ér el gólt. Polanetzky II. kapusból gyönyörű gólt lő. A második gólt egy indokolatlanul megítélt tizenegyesből érte el a vasutas, míg a DTE ugyancsak egy indokolatlanul megítélt tizenegyes kiaknázatlanul hagyott, Főrizs Farkas kezébe lötte. Jók voltak Vampetich, Bertók, Farkas, Tarkányi, Meister, Polyk, Vámos, Bíró Balogh Imre volt.

DKASE-DTE 6: 0. Bíró Zempléni Gusztáv. A munkás csapat igen gyenge játékokat produkált, míg a DKASE új csatársora bevált, könnyen érte el góljait.

Nyiregyházi TVE-Kisvárdai SE 3: 1. A két régi rivális találkozásából megérdemelten a NyTVE került ki győztesen.

A DEAC választmánya ma, kedden délután 6 órakor az Egyetemi Körben rendkívül fontos tárgysorozattal ülést tart. A választmányi tagok pontosan jelenjenek meg.

Hajdu-Szabolcs válogatott mérkőzés lesz május 27-án, pünköst utáni vasárnap Nyiregyháza. Az erre vonatkozó tárgyalások már befejezést nyertek s eredményre vezettek.

Fővárosi eredmények

Bajnoki: Vasas-UTE 2: 1. A nap legnagyobb meglepetése. Az UTE vereségei a bajnokság sorsa teljesen nyílt, egyforma pontszáma van az MTK-val, de jobb gólarányával még vezet.

MTK-MAC 3: 1 (1: 0). Az MTK Orth nélkül, a kapuban Gerber hátvéddel állt fel, mindamellert biztosan nyerte meg a mérkőzést, bár a Mac lelkesen küzdött.

KAC-Törekvés 1: 1.

BTC-FTC 3: 3 (3: 2). A szezon végére erősen feljavult BTC mindkét félidőben sokkal jobb és lendületesebb játékot mutatott, mint ellenfele.

Zugló-III. kerületi TVE 4: 1 (2: 1).

VAC-MAFC 3: 0 (0: 0).

II. osztály: UTSE-HUSOS 7: 0 (0: 0), BEAC-BAK 6: 0 (3: 0), 33 FC-TTC 3: 1 (2: 0), Ékszerész-VII. ker. 2: 0 (1: 0), Postás-BTK 1: 1 (0: 1).

Dr Lichtenekert István Magyarország törvívó bajnoka. Vasárnap folyt le Magyarország törvívó bajnoksága a legjobb törvívók részvételével. Bajnok lett megérdemelten a feltűnő tempóérzékkel és biztos pengevezetéssel vivő dr Lichtenekert István (MAC) 5 győzelemmel. (Schenkert, a bajnokság védőjét 4: 0-ra, Filó-t 4: 2-re, Rádyt 4: 1-re, Postát 4: 2-re, Tóthot 4: 2-re verte meg). 2. Schenker Zoltán (MOVE) 4 győzelemmel. 3. Dr Tóth Péter (MAC) 3 győzelemmel.

KÖZGAZDASÁG

A német válság kihatással van a budapesti tőzsdére is

A budapesti értéktőzsde mai lanyhasága a piacot teljesen váratlanul érte és rendkívül kedvező alkalmat nyújtott a helyzet kibaszására. A márká újabb zuhanása a prágai és bécsi tőzsdén indította meg a besszt. A márká mai nemzetközi értékelése már csak egy árnyalattal volt magasabb annál a nívónál, amelyet február 1-én ért el a 0.01 svájci centimos jegy zéssel.

A márká zuhanásával kapcsolatban súlyos egyre fokozottabb mértékben a német megelőzési standard.

A prágai értékpapírcsoporthoz a lanyhaság oka az, hogy a márká zuhanása a cseh exportkutatásokat Németország felé ismét jelentékenyen redukálta. A mai szokalkurzus mellett Németország most már ismét képzelhető vált a cseh piacon való vásárlásra.

A bécsi értéktőzsdén a cseh értékek lanyhasága csak fokozta a lanyha irányzatot. Ez a lanyhaság engedte meg azt, hogy a spekuláció ellenállás nélkül végezhesse el játékát a budapesti tőzsdén is.

Az utolsó napok esőzése megjavították a terméskilátásokat. Budapestről jelentik: Mutschanbschar Emil, az OMGE igazgatója a tegnapi esőzés hatásáról a következőket mondta: Budapest körülből 25 milliméteres eső lehetett. A mostani eső a vidéken átlagban elérte a 80 millimétert, így a búzából a hét mázsdás átlagtermés egyelőre biztosítva van. Hogy ez a kilátás javuljon, arra volna szükség, hogy párórás langyos eső hetenként megismétlődjék.

Változatlan a marha ára Budapesten. Felhajtás 395 belföldi nagyvágómarha. Árak: ökör 920-1000, tehén 720-860, kicsontozni való 380-460, növ. marha 520-620. A vasár vonatolt volt, az árak a legtöbb esetben változatlanok. A pünkösti hétfői ünnep miatt a marhavásár 22-én, kedden lesz.

Gyapjúpiac. Még csak névleges árak: zsirban nyírva 2000-2500. A nyitás már megkezdődött és az értelmes gazdák bejelentették gyapjutermsüket a debreceni gyapjúarverésre, ahol az árak nem névlegesek, hanem valóságok lesznek.

A kereskedelmi alkalmazottakat bérmozgalomhoz vezette a folyton elviselhetlenebbé váló drágaság. Országos szövetségük debreceni csoportja azt követeli, hogy a februári béreket 100 százalékkal emeljék fel és az évszámok szerint állapítsák meg a bérminimumot következőképpen: 1 éves segéd 15.000 K-tól feljebb, 1-2 éves segéd 20.000 K-tól feljebb, 3-5 éves 25.000 K-tól feljebb, 5-10 éves 30.000 K-tól feljebb, 10-től idősebb 35.000 K-tól feljebb. Nős segéd fizetési pótléka ehhez 10%, családi segéd fizetési pótléka ehhez 20% még hozzá. Ezen javadalmazások május 1-től folyósíthatnak.

NY TŐZSDE

Magyar korona: 10 1/2 ZÜRICH ZÁRIAT

Berlin 149, Hollandia 217 1/2, New York 556, London 2556, Páris 3680, Milano 2700, Prága 1852, Budapest 10 1/2, Belgráb 580, Varsó 116, Bécs 78.

Devizaközp. hiv. ár. Dollár 5235-405, frank 350-60, svájci frank 950-80, szokol 155 1/2-61 1/2, lei 25 1/2-27 1/2, dinár 55-57, márká 13-15, osztrák korona 7-40-7-70, Napoleon 19000.

Értékpapírcsoporthoz az irányzat az ellátás miatt lanyhán alakult és a tőzsdei vége felé uralkodó is maradt. A kasszanap is igen sok árut hozott, habár a tőzsdereformokról elterjedt hírek miatt bizonytalan volt. A korona stabil állása tartózkodásra ösztönözte a spekulációt. Zárlatok a forgalom csendes; a prolongáció sima.

Terménytőzsde zárlat A mai terménytőzsdén nagyjában változatlan árak mellett különösen búzában ének üzlet fejlődött ki a vidéki malmok vásárlása miatt.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 24750-25000, egyéb 24500-750, 78 kilós tiszvidéki 25000-500, egyéb 24750-25000, rozs 15500-750, tengeri 15550-16000, árpa 15000-500, zab 17000-500, korpa 7400-500.

Ferencvárosi sertésjelentés Szabadvásári maradvány 1105, érkezett 845, eladott 320. Árak: Zsirsertés, fiatal könnyű 1300-400, nehéz 1400-700. Zárlatkor nem fejlődött ki üzlet.

Értékpapír árfolyamok

Table with columns: Bankok, Szászvári, Vegyesek, Stummer, and various stock prices.

Előjegyzési jog: Saleó 48500, Szikra 28250. Nem hivatalos értékek: Délicukor 170-75000, Nagybecs-ereki olaj 4800-5000, Unió bányá 10-15000, Zsolnai műtr. 40-45000, Összevont Korvin film 6-8000, Hangyaipar 2800-3200, Kontinental film 1300-1400, Lloyd bank 1425-75, Juszt izzó 2325-550, Korvin színház 525 600.

Női és férfi kalapátalakítások legszebben készülnek Széll Gergely-nél. Piac-utca 63. Telefon 11-11.

REGÉNY

Tóth tizedes királysága IRTA GYULA DIÁK

Az örvendő tizedes futva igyekezett a sziget szélén a csónak elé. Az még a víz közepén járhatott, mikor Tóth már odakiáltott hozzájuk: - Cergut! Vig Sándor! Kelemen Andris! Megvagytok-e mind? Faradtan, de örömteljesen hallatszott a válasz: - Megvagyunk. Eredményel járunk.

Még Cergut is kiáltott valamit, hanem azt bizony nem értette meg a káplár Kis idő múlva partot ért a csónak, és a három ember kiugrott belőle. Egy darabig csak szorongattak egymás kezét Cerguttal, még össze is ölekezett örömeiben a káplár s aztán sietve mentek abba a házba, ahol a tizedes felütötte szállását.

Ott aztán fölriasztotta Majert, Kenyerest pedig kiküldötte maga helyett istrázsának, amíg kivirrad. Rossz kis olajmécses körül ültek. Majer először átmosan, majd egyre nagyobb örömmel ujságolta a káplárnak mindazokat, amiket Cergut elmondott neki. Majd kiterítették a térképet s pontról pontra mindent megnézegettek. Az elhagyott barakkokat, a radziehov-dubnói utnak azt a részét, ahol figyeltek és Tóth tizedes megnyalván tintaceruzáját, még a frontot is berajzolta arra a helyre, ahol a jelentések után azt körülbelül sejtették. A falákon való közlekedés hallatára jót nevettek Majer meg Tóth, sőt a káplár meg is veregette a jókedvűen és megelégedetten hunyorgató Cergut vállát.

A legnagyobb örömet azonban az okozta, mikor Vig Sándor meg Kelemen Andras hátzszakjából előkerültek a hihetetlen kincsek: a paprika meg a dohány. - No igazán szerencsével jartatok, - örvendezett Majer - mert a szerencsétékből man csak az hiányzott, hogy még vagy egy akó bort is találjatok. Hat ez igazság is volt. Mert iszonyuan megéreztek a jótörku magya-

rok a borítal hiányát. A századnál mindennap megkapták a maguk fél-literét.

Cergut és a komák egyre almasabbak lettek, a tizedes meg Majer pedig tovább beszélgettek csendes suttogó hangon. Szó a mi szó, nagyon rá szeretett volna gyujtani a két ember a dohányra s Majer kétszer is feléje nyult, miközben balkezével idegesen vakargatta üres póját, de a tizedes mindannyiszor leintette.

— Egy szippantást se! Csak majd a többiekkel. Nem szabad nekik rövidségben maradni.

(Folyt. köv.)

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

Értesítés

Értesítjük a t. fogyasztó közönséget, hogy Debrecen sz. kir. város Tanácsa a gáz és villamos áram árát f. évi május 1-től kezdődőleg a következőképen állapította meg:

Gáz bárkinek bármely célra köbméterenként 150 korona.

Villamos világításra lakásoknál havi 1—10 kwóra fogyasztás esetén kwóként 220 korona.

11—20 kwóra fogyasztás esetén kwóként 250 korona.

21—30 kwóra fogyasztás esetén kwóként 290 korona.

31-től feljebbi fogyasztás esetén kwóként 310 korona.

Üzletek, kávéházak, vendéglők, műhelyek, irodák, bankok, színházak és mozgószínházak stb. azaz mindazon fogyasztók, kiknek módjukban van terheiket üzletfeleikre áthárítani, kwóránként 340 koronát fizetnek.

Állami és katonai hivataloknak és intézményeknek, valamint kórházaknak, közegészségügyi intézményeknek és iskoláknak kwóránként 30 korona.

Lakás és üzlet együttesen világításhoz kwóránként 310 korona.

Az egyházak által fenntartott iskoláknak 176 korona.

Motorfogyasztóknak 220 korona. Csengőtranszformátorokért évi 800 korona.

Debrecen, 1923. május hó 14-én.

Debrecen sz. kir. város
világítási vállalata.

Szépség, hatalom, gazdaság!

Vénusz Kosmetikai Intézetben eltávolító mindenféle a bőrhíbat, 10 nap alatt az arc ragyogó szépséggé lesz. Széplőt, májfoltot, pattanást, mitesszert, szemölcsöt, orr és kézvérosséget, eltávolítok hajszálakat, arc-, mell- és karról végleg. Arcmaszázás, mely rendkívül fiatalít, bértelben kapható Debrecen Széchenyi u. 16

Könyvujdonságok:

- Szabó: Az Uriember. A jó társaság szabályai alapára 5.—K
Dr Balassa: Helyes magyarság alapára 4.—K
Hauptmann: Fantom (regény) alapára 6.—K
Paul Busson: A szegény Dronte élete, halála és újra születése alapára 13.—K

Szorzószám 270.

Kaphatók

CSÁTHY FERENCZ

egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat részvénytársaságnál Debrecen FERENCZ JÓZSEF-UT 8. SZÁM.

Könyvujdonságok minden nap érkeznek.

Bécsi női kalapujdonságok

megérkeztek. — Átalakítások formálások és festések modellek után rövid idő alatt készülnek

Kohn Helén kalapszalonjában Piac utca 7. sz.

Új cipő műhely!

Varga-utca 11.

hol a legkényesebb izléseket kielégítve dolgozom. Kérem a rendelő közönség szíves pártfogását.

SZIREK FERENCZ
uri és női cipész.

Raszák, villák Bészler és Dávid

vaskereskedésben a Kossuth szobor mellett. Tulajdonos: DÁVID JAKAB.

PARFÜMÖK - PIPERE SZAPPANOK

Kőniszeszek, Arc- és kézkrémek, Fogpaszták, Fogkefék, Sőtiszerek stb. logócsóbban beszerezhetőek a

KORZÓ DROGUERIÁBAN Piac utca 42. Telefon 14—80

Magyar-Olasz Bank RT.

elfogad kamatozásra
pénztárjegy ellenében legalább
6 hónapra kötött

betéteket

buzaértékben

és

mezőgazdasági
célokra

ugyancsak buzaértékben nyújt

HITELEKET.

Részletes felvilágosítások nyerhetők a bank székházában, (Budapest, V. Nádor-utca 16.)

Naponta jelenik meg

a

TÖZSDEI HIRLAP

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTI FODOR OSZKÁR

Nemcsak Tőzsdéről, árupiacról, hanem mindenről beszámol

Előfizetési árak: 1 hónapra 1000, negyedévre 3000 kor.

Kiadóhivatal: Budapest, V. Vilmos császár u. 78 szám.

Apró hirdetések

Jelige: „Névtelen” Napjaim rémesek, nehezen várom hogy láthassam, addig is igen sokat írjon. Megbeszélte dátumra várom. Kicsi.

Mulatt haját legmagasabb áron veszek Párisi Hőgyfodrász Szalon Simonffy-utca 7.

Bekölöszhető ház nagy udvarral és kerttel a békeár feléért eladó Timár-utca 11. Telefon 10—92.

Egy tiz hónapos him farkaskutya az Arany János-utca 47. sz. alól vasárnap reggel elköborolt. Fején bőr szájkosár, orrán és állán előbbi drót szájkosártól kevéssé sérült. Aki rátalált, vagy utbaigazítást tud adni arról, hogy vasárnap reggel óta kihez került egy ilyen tiz hónapos him farkaskutya, jutalmat kap, ha Arany János-utca 47. sz. alatt jelenti.

Lóc, gerenda, geréb, egy-szárnyu új ablakok eladók Hunyadi-u. 17

Tégla használt, prima minőségű, kisebb-nagyobb tételekben eladó Károly Ferenc József-út 30.

Lakást keresek, egy szoba, konyhából állót azonnalra Követőt díjazok. Cím a kiadóban.

Jókarban levő 2 db keményfa ágy, 1 ruhaszekrény, 1 asztal jutányos áron eladó, Kallai, Booskai-tér 5.

Tíz hektó kintű homoki bor olcsó áron eladó. Érkezhetni Burgondia-utca 5. sz. a. d. u. 2—4 óra között

Eladó kerékpár (kontrafékes, szabadonfutó) Homok utca 31. sz. alatt.

Husfűtölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa u. 3.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék VÉGHEZ menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben.)

Hirdetmény

A nagyerdei városi fürdőben a hideg gyógyfürdő folyó hó 17-től, csütörtöktől megnyílik, még pedig férfiak részére reggel 7 órától 10 óráig, délután 5 órától 7 óráig. Nők részére délieltől 10 órától 12 óráig és délután 2—5-ig. A gőz és kádfürdő reggel 6 órától este 6 óráig van nyitva. Reggel 6 órától a villamos közlekedés is rendelkezésre áll s így a fürdő látogatása már a kora reggeli órákban is lehetővé van téve a közönségnek.

Városi számvevőség.

Férfi és női kalapok átalakítását

gyorsan és szakszertűen eszközölnék

M. Nagy Mihály

kalaposnál,
Péterfia-u. 8.

Kész áruban nagy raktár. Női szalma formákban nagy választék.

Lapkihordó

asszonyok

felvételnek

lapunk kiadóhivatalában

Piac-u. 59.